

MIJENJA SE SUSTAV PO

Smanjuju se političke i akademske mirovine

Povlaštenim umirovljenicima standard će se približiti onome kakav imaju obični umirovljenici

Braniteljske mirovine Nije problem njihov povlaštenu status nego visina primanja. Njihovo smanjivanje svakako će se naći na dnevnom redu, smatraju u Vladi

Sve upućuje na to da su od 13 povlaštenih kategorija posebno sporne političke i akademske mirovine

● ZAGREB

Vladina najava da će revidirati sustav povlaštenih mirovina i pripremiti postupno ukidanje pojedinih kategorija otvorila je prostor za nagađanje koje bi to skupine umirovljenika mogle ostati bez posebnog statusa.

Iako o tome nitko otvoreno ne želi govoriti, sadašnja razmišljanja u Vladinim krogovima upućuju na to da su od 13 povlaštenih kategorija pose-

bno sporne političke i akademske mirovine. Kada je riječ o braniteljskim mirovinama, u njihovu slučaju, čini se, nije problem povlaštenu status nego visina primanja.

- Ne znam je li opravdano da branitelji primaju nekoliko puta veću mirovinu od prosječne - kaže jedan Vladin dužnosnik, aludirajući na to da bi na dnevnom redu mogla biti visina braniteljskih mirovina.

Slazu se i stručnjaci

S razmišljanjima u Vladinim krogovima ovaj put slazu se i stručnjaci. Marijana Bađun, ekonomistica s Instituta za ja-

vne financije koja se već dulje vrijeme bavi upravo povlaštenim mirovinama, kaže da ne vidi razloga zašto bi saborski zastupnici, državni dužnosnici i članovi HAZU koji uživaju najviše mirovine imali povlaštenu status kakav danas uživaju.

- Ključno je kontrolirati kategorije s velikim porastom

Raspodjela U povlaštenim mirovinama 70 posto otpada na one braniteljske

broja novih korisnika, kao što su branitelji HVO, zastupnici u Saboru i članovi HAZU-a, objašnjava Bađun ističući da ne vidi razloga zašto bi akademici i saborski zastupnici biti u povlaštenoj skupini.

Koliko bi uštedjeli

Na ukidanju tih dviju kategorija proračun ne bi mnogo uštedio jer je riječ o malom broju korisnika. Dužnosničkih mirovina malo je manje od 500, a umirovljenih članova HAZU je 162. Međutim, ukidanje njihove

Marijana Bađun: Nema nikakvog razloga da branitelji imaju tri puta veće mirovine

povlaštenog statusa imalo bi iznimno velik značaj za promicanje principa pravednosti u stjecanju mirovine.

Kada je riječ o uštedama, posve je jasno da jedino rezanje braniteljskih mirovina može imati veći utjecaj na proračun jer one čine više od 70 posto ukupnih izdataka za povlaštenu mirovine.

Bađun se također slaže da nema nikakvog razloga da braniteljske mirovine budu tri puta više od prosječnih.

Većina ostalih kategorija po primanjima ne odstupa značajnije od redovnih umirovljenika. Jedino članovi NOB-a, primjerice, imaju mirovinu oko 2600 kuna, što je od 300 do 400 kuna više od prosjeka. Neznatno više imaju i članovi domobranske vojske, 40-ak kuna, dok većina ostalih skupina ima

čak mirovinu ispod prosjeka.

Vladin prijedlog promjene mirovinskog sustava Marijana Bađun ocjenjuje dosta dobrim jer je zahvatio sve sporne točke, od pooštavanja uvjeta za odlazak u mirovinu, poticanja dobrovoljne mirovinske štednje, do smanjenja naknada za drugi mirovinski stup. Jedino što je ostalo netaknuto jesu invalidske mirovine koje čine oko 15 posto ukupnih izdataka za mirovine. Kriterije za dobivanje invalidske mirovine, smatra, treba također revidirati.

Najviše je branitelja

Među 181.224 ljudi koji primaju povlaštenu mirovinu najviše je hrvatskih branitelja. Prema podacima HZMO-a za veljaču, 67.717 branitelja prima mirovinu ostvarenu prema posebnim, a ne općim mirovinskim

POVLAŠTICA

Broj korisnika **povlaštenih mirovina**, 2009. godina

43.557

Sudionici NOR-a

20.481

Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945.

11.540

Pripadnici bivše JNA

5.441

Bivši politički zatvorenici

16.125

Djelatnici na određenim poslovima u unutarnjim poslovima i pravosuđu

162

Redoviti članovi HAZU-u

75

Savezni kadar

10.863

Hrvatska vojska

363

Rudari i radnici izloženi azbestu

479

Zastupnici u Saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda, glavni državni revizor

6174

Hrvatsko vijeće obrane 64.494

Hrvatski branitelji

Izvršno vijeće Sabora, SIV i administrativno umirovljeni javni službenici

180.061

Ukupno

Izvor: IJF

Politička elita 505 umirovljenih članova Vlade i Sabora prima u prosjeku 9321 kn

propisima i ona prosječno iznosi 5637 kuna.

Među povlaštenim umirovljenicima je 505 bivših članova Vlade i saborskih zastupnika. Njihova je mirovina najveća od svih povlaštenih i u veljači je prosječno iznosila 9321 kunu. U posljednjih nekoliko godina bilo je nekoliko inicijativa iz redova oporbe da se taj sustav povlaštenih zastupničkih mirovina drastično promijeni, odnosno da ih se potpuno ukine.

HDZ-ova Vlada, međutim,

Bez smanjivanja Netaknute su ostale invalidske mirovine, ali će se kriteriji revidirati

kategoriju povlaštenih dužnosničkih mirovina nije ukinula nego je prije godinu dana pooštrila uvjete za njezino stjecanje, koji će se primjenjivati od idućeg mandata.

Tako će tek od 2011. ili 2012. (ovisi kada bude formiran idući saziv Sabora) novi zastupnici pravo na povlaštenu mirovinu moći ostvariti tek nakon što su četiri godine odnosno cijeli mandat proveli u Saboru. Zastupnicima koji su sada u saborskim klupama dovoljna je, naime, polovica mandata, odnosno dvije godine i je-

dan dan. Osim toga, ubuduće će se povlaštenu zastupničku mirovinu moći dobiti tek sa 60 godina starosti i 25 godina staža (za muškarce), odnosno 55 godina i 20 godina staža za žene. Dosad su u tu mirovinu zastupnici mogli steći već sa 20 godina staža i 55 godina starosti.

Inicijative iz oporbe

Posljednjih godina inicijative koje dolaze od oporbenog SDP-a, HSU i Dragutina Lesara idu prema tome da se kategorija povlaštenih mirovina za dužnosnike potpuno ukine. Hrvatska stranka umirovljenika je pak naglašavala kako povlaštene mirovine treba ukinuti te da bi zastupnici primjerice trebali dobivati poseban dodatak. **•Marina Klepo, Suzana Barilar**